

Nummer 2020/64

datum raadsvergadering	:	17 december 2020
onderwerp	:	1 ^e Aanpassing van de begroting 2021-2024
portefeuillehouder	:	Wethouder B.M. de Reijke
datum raadsvoorstel	:	25 november 2020

Samenvatting

Met dit raadsvoorstel stellen wij u voor de begroting 2021-2024 gewijzigd vast te stellen. Daarmee geven wij uitvoering aan het amendement zoals u dat vastgesteld heeft in uw vergadering van 12 november 2020.

Het voorstel bevat een pakket aan maatregelen die er samen voor zorgen dat de negatieve financiële effecten vanwege de stijgende kosten op de jeugdzorg en de WMO alsmede de coronaeffecten van 2020 en 2021, worden opgeheven. Het pakket voorziet in een aantal bijstellingen van eerdere ramingen, bestemmen van inkomsten vanwege vervreemden van gemeentelijk eigendom én het verhogen van leges. Dit pakket kan met ingang van 1 januari 2021 worden ingevoerd en daarmee financieel een bijdrage leveren aan het resultaat 2021.

Wat is de juridische grondslag?

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet is het budgetrecht aan de gemeenteraad opgedragen.

Wat is de voorgeschiedenis?

In de gemeenteraad van 12 november 2020 is de begroting 2021-2024 aan uw raad aangeboden. Voordat tot vaststelling kon worden besloten werd duidelijk dat er onverwachte tegenvallers zijn op de kosten vanwege met name de jeugdzorg en de WMO. Dit in combinatie met de al wel bekende extra kosten vanwege de corona-crisis, veroorzaakte dat de algemene reserve van de gemeente op een te laag niveau uitkwam. Gelijktijdig is er sprake van een structurele doorwerking van de kosten jeugdzorg en WMO en hebben we in 2021 ook nog te maken met kosten vanwege de corona-crisis. De combinatie van deze factoren waren aanleiding om de begroting 2021-2024 geamendeerd vast te stellen. Het amendement voorziet in de opdracht dat in de raadsvergadering van 17 december besloten kan worden over een eerste wijziging van de begroting. Met deze wijziging dient de begroting 2021 opnieuw een meerjarig evenwicht te laten zien.

In voorbereiding op dit raadsvoorstel is een QuickScan uitgevoerd door BMC op de begroting 2021-2024. Het resultaat van deze scan levert het beeld op dat keuzes met een korte termijn effect, beperkt zijn. Er worden wel aandachtspunten aangegeven die om verdiepend onderzoek vragen. Er zijn op basis van het onderzoek van BMC enkele scenario's naar voren gekomen met mogelijke oplossingsrichtingen.

De resultaten van de BMC scan, de scenario's en een eerste snelle verkenning van ons college zijn in een technisch overleg met uw raad besproken. Dit technische overleg vond in een pril stadium plaats. Hierdoor was er voor uw raad nog geen volledig beeld te schetsen. De technische inbreng vanuit uw raad hebben wij getracht zo veel mogelijk te betrekken bij het samenstellen van het pakket aan maatregelen zoals we dat nu aan u voorleggen.

Waarom dit raadsvoorstel?

Met dit raadsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan het besluit van de gemeenteraad van 12 november 2020 waarbij de begroting 2021-2024 geamendeerd is vastgesteld.

Op dezelfde raadsvergadering waarin dit raadsvoorstel wordt besproken, krijgt u de 2e bestuursrapportage 2020 (2e burap) aangeboden. Deze kent financiële effecten die invloed hebben op de begroting 2021-2024. Het resultaat na de 2e burap 2020 geeft het meest actuele beeld van de financiële positie van onze gemeente. Hieronder hebben we een prognose van de algemene reserve, waarin de mutaties vanuit de vanuit de 2e burap 2020 zijn opgenomen.

Dit geeft het volgende beeld van het resultaat over de jaren 2021 t/m 2024 (na verwerking van het structurele deel uit de 2e burap 2020, onder voorbehoud):

Doorkijk stand Algemene reserve	Begr 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
Algemene reserve per begin boekjaar; 1 januari	3.062.000	1.079.207	93.357	38.695	-105.204
Resultaat volgens Begroting 2020 (jaar 2020) en 2021 (jaar 2021 t/m 2024)	60.016	-693.850	516.338	448.102	824.505
Mutaties begroting 2020-2021 en overhevelingen vanuit jaarrekening 2019, verwerkt in 1e burap 2020	-309.500	-1.000	0	0	0
Resultaat 1e burap 2020	-102.309	0	0	0	0
Algemene reserve (2020: ná jaarrekening 2019 en 1e burap 2020 en vóór verwerking resultaten 2e burap 2020)	2.710.207	384.357	609.695	486.797	719.302
Resultaat 2e burap 2020; structureel deel jaren 2021 - 2024: met name jeugd 394K en wmo 150K negatief en Septemercirculaire positief	-1.631.000	-371.000	-571.000	-592.000	-580.000
Mutaties vanuit 2e burap 2020; overhevelingen van 2020 naar 2021	0	80.000	0	0	0
Doorkijk Algemene reserve ná verwerking resultaat 2e burap 2020	1.079.207	93.357	38.695	-105.204	139.302

Wat gaan we doen?

We hebben een pakket aan maatregelen samengesteld. Dit pakket voorziet in bijstelling van eerdere ramingen en daarmee bezuiniging op eerder voorziene uitgaven. Het pakket voorziet ook in het "bestemmen" van opbrengsten van verkoop van gemeentelijk eigendom. Door keuzes te maken tot verkoop levert de opbrengst daarvan een bijdrage aan het tekort op de begroting in het jaar 2021. Het pakket voorziet ook in het verhogen van enkele leges. Deze verhoging is mogelijk omdat de totale opbrengst aan leges van de gemeente nog niet volledig kostendekkend zijn. Zoals bekend mag een gemeenten niet meer leges heffen dan 100% kostendekkendheid. Ook na de nu voorgestelde verhoging blijven we binnen dat toegestane maximum.

Hieronder treft u in één tabel het totaalbeeld aan van het voorgestelde pakket. Onder de tabel lichten we onze overwegingen bij ieder onderdeel, kort toe.

	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
Begrotingsresultaat Begroting 2021 t/m 2024 (cf vastgestelde Begroting 2021 dd 20201112)	-693.850	516.338	448.102	824.505
2e Burap 2020; Structureel deel met invloed op resultaten 2020-2024: met name jeugd 394K en wmo 150K negatief en Septembercirculaire positief	-371.000	-571.000	-592.000	-580.000
Mutaties vanuit 2e burap 2020; overhevelingen van 2020 naar 2021	80.000	0	0	0
Herzien begrotingsresultaat 2021 t/m 2024 na impact 2e burap 2020	-984.850	-54.663	-143.898	244.505
Aanpassingen als gevolg van verkenning:				
1 Uitvoering collegeprogramma reserve -vrijval-	140.000	0	0	0
2 d' Oude School, verkoop ten behoeve van wonen	545.000	0	0	0
3 Tijdelijk lagere storting in de reserve IBOR (2021 en 2022 50K/jr)	50.000	50.000	0	0
4 Groenonderhoud anders financieren, besparing (55K)	55.000	55.000	55.000	55.000
5 De bestuurskosten ramen we af	21.500	21.500	21.500	21.500
6 Actualiseren opbrengsten bouwleges	370.000	370.000	370.000	370.000
6a Verhogen van tarieven bouwleges	20.000	20.000	20.000	20.000
7 Verhogen tarieven parkeervergunning, ingaande 1 januari 2021	86.000	86.000	86.000	86.000
8 Openingstijden KCC; dagopenstelling beperken, avondopenstelling verval: in de begroting 2021 is reeds een besparing opgenomen.	0	0	0	0
9 Beoordelen reserves; cultuurfonds max 15K tbv inzet subsidieregeling kunst en cultuur, Stg stimulering lokale klimaat initiatieven 11K	26.000	0	0	0
10 Terugstorten van niet bestede fractiebudgetten gemeenteraad	4.000			
Totaal aanpassingen van de verkenning op begroting 2021 t/m 2024	1.317.500	602.500	552.500	552.500
Begrotingsresultaat Begroting 2021 t/m 2024 na aanpassingen als gevolg van verkenningen College	332.650	547.838	408.602	797.005

Toelichting:

- Vrijval uitvoering collegeprogramma € 140.000,--
We stellen voor deze reserve in één keer vrij te laten vallen ten gunste van het resultaat van 2021. De vrijval betekent dat het college geen reservering meer heeft om aandachtspunten uit het college uitvoeringsprogramma extra financieel te ondersteunen. Uitvoering dient binnen de reguliere begroting tot stand te komen.
- Opbrengst verkoop gemeentelijk vastgoed De Oude School. € 545.000,-- .
De Oude School in Duivendrecht heeft nu een maatschappelijke functie en bestemming. Wij zien mogelijkheden over te gaan tot verkoop van de Oude School waarbij woningbouw binnen de school, mogelijk wordt. De school blijft dan behouden als een herkenbaar gemeentelijk monument. In 2019 zijn taxaties uitgevoerd op de dan te verwachten opbrengst. Na aftrek van de boekwaarde van de school is nu opgevoerde opbrengst te verwachten.
- Tijdelijk lagere storting IBOR € 50.000,--
Jaarlijks besteden we enkele miljoenen euro's aan beheer en onderhoud van groen, wegen, openbare verlichting en civiele kunstwerken. In 2019, met het door de raad aannemen van IBOR, is voor dagelijks en planmatig onderhoud oplopend (ruim € 300.000,--) per jaar een toegevoegd. Met het voorstel zoals het nu voorligt wordt de jaarlijkse verhoging van 2021 en 2022 met € 50.000,- - getemporeerd. Wij schatten in dat dit mogelijk is, mede doordat tot nu toe door gunstige aanbestedingen, het gewenste kwaliteitsniveau te halen. Het doel dan ook om zonder in te boeten op de ambitie in de openbare ruimte de komende twee jaar financieel iets strakker aan de wind te varen.
- Groenonderhoud alternatief bekostigen € 55.000,--.
We zien mogelijkheden voor de periode van 4 jaar de post voor onderhoud aan het openbare groen te verlagen. Deze verlaging betekent niet dat er een

- kwaliteitsverlaging plaats gaat vinden. Wij zetten vanuit het bomencompensatiefonds voldoende compenserende middelen in waardoor de kwaliteit op gewenst niveau blijft.
5. Bestuurskosten aframen met € 21.500,--
Het betreft hier een directe structurele besparing op de kosten van het dagelijks bestuur. Dit betekent een versobering van de bestuurskosten met effecten voor de representatie en beschikbare middelen voor bijeenkomsten etc.
 6. Actualisering van de opbrengsten bouwleges: € 370.000,--
Voor de begroting zoals deze is vastgesteld in de vergadering van 12 november is een inschatting gemaakt van de te verwachten bouwleges. Deze hebben we nu geactualiseerd en dat geeft een positief beeld van de te verwachten opbrengsten. Nu we met deze eerste begrotingswijziging werken kan deze actualisatie nu betrokken worden in de besluitvorming. Indien we dit nu niet zouden doen dan zou het actuele beeld in de eerste burap 2021 zijn opgenomen.
 - 6a Verhogen van de tarieven bouwleges. Opbrengst € 20.000,-- structureel.
De bouwleges verhogen is mogelijk omdat het dekkingspercentage van de leges nog niet 100% is. De theoretische ruimte was op jaarbasis €400.000,--. Door een verhoging van de geraamde inkomsten van €370.000,-, is deze ruimte afgenomen, maar is nog steeds een verhoging van €20.000,- mogelijk. Op een legesheffing die in de praktijk hoger is dan 100% kostendekkend loopt een gemeente bij bezwaar en beroep het risico, dat geïnde leges terugbetaald moeten worden.
 7. Verhoging tarieven parkeervergunningen € 86.000,-- structureel.
De tarieven voor parkeervergunningen kunnen met € 8,60- per maand worden verhoogd. Deze verhoging hebben we vergeleken met het tarief in nabij gelegen wijken van Amsterdam. Het nu voorgestelde tarief komt daarmee op hetzelfde niveau als het tarief Amsterdam 2020.
 8. KCC besparing : nihil. Bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten tot een besparing op het KCC door kritisch te kijken naar de openingstijden en de telefonische bereikbaarheid. Dat betreft al een besparing van € 15.000,-- met ingang vanaf 2021. Dit betekent dat de tijden voor fysieke en telefonische dienstverlening worden verminderd. Gedacht wordt aan een dienstverlening op 33 uur per week verdeeld over maandag, dinsdag en donderdag van 08.00 uur tot 15.00 uur. Op woensdag van 08.00 uur tot 16.00 uur en op vrijdag van 08.00 uur tot 12.00 uur. We hebben overwogen in het kader van de nu voorliggende eerste begrotingswijziging, hier een bedrag van € 6.000,-- aan toe te voegen. Omdat de effecten van de eerdere besparing in 2021 nog moeten worden gerealiseerd wordt echter afgezien van een verhoging van de besparing. Na een evaluatie medio 2021 gaan we opnieuw kijken naar onze dienstverlening.
 9. Herbeoordeling reserves € 26.000,-- eenmalig.
We hebben kritische alle reserves tegen het licht gehouden. Enkele reserves hebben geen directe verplichting in zich en worden benut voor het geval dat zich een nieuwe situatie voor gaat doen. Door deze reserves vrij te laten vallen krijgen we een eenmalig voordeel. Dat betekent wel dat indien er een nieuwe wens is waar eerder een reserve voor beschikbaar was, deze beoordeeld moet worden op wenselijkheid en financiële haalbaarheid omdat dan de algemene reserve dient te worden aangesproken.
 10. Terugstorten van fractiebudgetten € 4.000,--Tijdens de technische bespreking met uw raad werd ingebracht dat een bijdrage ook gevonden kan worden binnen de budgetten van de raad zelf.

Het effect van deze begrotingsaanpassing is als volgt:

<u>Doorkijk stand Algemene reserve</u>	Begr 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
Algemene reserve per begin boekjaar; 1 januari	3.062.000	1.079.207	1.410.857	1.958.695	2.367.297
Resultaat volgens Begroting 2020 (jaar 2020) en 2021 (jaar 2021 t/m 2024)	60.016	-693.850	516.338	448.102	824.505
Mutaties begroting 2020-2021 en overhevelingen vanuit jaarrekening 2019, verwerkt in 1e burap 2020	-309.500	-1.000	0	0	0
Resultaat 1e burap 2020	-102.309	0	0	0	0
Algemene reserve na jaarrekening en voor verwerking resultaten t/m 2e burap 2020	2.710.207	384.357	1.927.195	2.406.797	3.191.802
Resultaat 2e burap 2020, structureel deel jaren 2021 - 2024 (met name jeugd 394K en wmo 150K negatief en Septemercirculaire positief)	-1.631.000	-371.000	-571.000	-592.000	-580.000
Mutaties vanuit 2e burap 2020; overhevelingen van 2020 naar 2021	0	80.000	0	0	0
Doorkijk Algemene reserve na verwerking resultaat 2e burap 2020	1.079.207	93.357	1.356.195	1.814.797	2.611.802
Aanpassingen als gevolg van verkenning met impact op resultaat 2021 t/m 2024 door College	0	1.317.500	602.500	552.500	552.500
Doorkijk Algemene reserve na verwerking resultaat 2e burap 2020 en voorstellen tot aanpassing van begroting 2021	1.079.207	1.410.857	1.958.695	2.367.297	3.164.302

Wat is het maatschappelijke effect?

We verwachten dat het maatschappelijke effect van de voorstellen beperkt is. De verhoging van de leges heeft effect op de kosten van bouw. Gelijktijdig verwachten wij niet dat er een terugval komt in de bouwplannen als gevolg van de verhoogde leges.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Tijdens de technische bespreking met de gemeente raad én uit de scan van BMC komen ook andere keuzes en opties naar voren. In het maatregelenpakket hebben we deze niet opgenomen.

Verschillende fracties hebben verzocht de lopende (ruimtelijke) projecten na te lopen op de mogelijkheden kosten te besparen. We hebben daar voor nu nog geen opbrengst aan willen verbinden. We zien mogelijkheden om met name het kostenverhaal op ruimtelijke projecten eerder onderdeel uit te laten maken van het besluitvormingsproces. Hierdoor wordt het sneller duidelijk of en zo ja voor welke omvang, er bij ruimtelijk projecten kosten zijn te verhalen op aanvragers, ontwikkelaars en initiatiefnemers. In 2021 worden de lopende projecten nagelopen op de mogelijkheden van kostenverhaal. Op basis daarvan wordt opnieuw gekeken naar de vraag met welke prioriteit we medewerking verlenen aan een ruimtelijk initiatief.

Enkele fracties hebben aangedrongen op temporiseren van lopende projecten. Genoemd worden dan de ontwikkeling van een IKC, het invoeren van diftar en het realiseren van het centrumplan Ouderkerk aan de Amstel. We zijn geen voorstander van temporiseren van deze lopende projecten. Voor een belangrijk deel worden deze projecten ook aangezwengeld door aanvragen vanuit de samenleving (IKC) of hebben we juist de situatie bereikt dat initiatieven worden verwelkomd (Centrumplan). Het temporiseren van diftar vinden wij geen goed idee omdat het financieel nauwelijks effect heeft voor de gemeente terwijl het wel een gunstig financieel effect kan hebben voor de inwoners van onze gemeente. Gelijktijdig levert het een bijdrage aan de verduurzamingsopgave van onze gemeente, namelijk door het verbranden van restafval te verminderen conform de "van afval naar grondstof doelstellingen", die door uw raad zijn omarmd.

In de BMC scan werd aangetipt dat de overheadkosten van DUO+ hoger zijn dan in vergelijking tot andere vergelijkbare samenwerkingsverbanden. Vanuit de raad werd eveneens ingebracht te kijken naar de kosten van DUO+. We willen deze vraag in 2021 verder uitwerken zodat er na een meer verdiepend onderzoek een helder beeld ontstaat van de eventuele afwijkingen en de mogelijkheden daarop te besparen.

Vanzelfsprekend wordt door uw raad aandacht gevraagd voor het beperken van de kosten op zowel jeugd als WMO. Zoals u weet zijn de directe gemeentelijke mogelijkheden om hier op te sturen feitelijk beperkt. De kaders waarmee we wettelijke moeten werken zijn niet direct beïnvloedbaar. Dat wil echter niet zeggen dat we niets willen doen om de control te verbeteren, de instroom te sturen en de hoge uitgaven terug te dringen. We hebben tijd nodig om daar een duidelijk beeld op te krijgen en de mogelijkheden tot bijstelling van beleid, af te stemmen met de samenwerkingspartners. Voor het pakket zoals dat nu voorligt is het niet mogelijk om daar concrete invulling aan te geven.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Alle maatregelen worden zorgvuldig gecommuniceerd met betrokken partijen.

Wat is het vervolg?

Indien u besluit tot vaststellen van de eerste^e begrotingswijziging van de begroting 2021-2024 dienen wij deze in bij de provincie. De verwachting is dat we een goedkeurende verklaring krijgen en dus geen aanwijzingen vanwege toezicht. De maatregelen zelf brengen wij in uitvoering. De aangereikte vervolgonderzoeken nemen we op in het jaarprogramma 2021.

Hoe monitoren en evalueren we?

De monitoring en evaluatie verloopt via de reguliere P&C cyclus 2021.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester,

R.S.N. Heintjes

J. Langenacker